

ועדה לפי תקנה 25 לתקנות בריאות העם (עוסקים בסיעוד בבתי חולים), התשמ"ט-1988
ותקנות 15 ו-16 לתקנות בריאות העם (צוות סיעודי במרפאות), התשמ"א-1981

ד' אדר א, תשע"ט
9 פברואר, 2019

בענין:

עו"ד שרה שר לב התובעת הראשית, יחידת הדין המשמעת, לשכת היועצת המשפטית,
משרד הבריאות, ירושלים ע"י עו"ד ישראל וינברגר

הקובלת

- נגד-

ידידיה ג'ד אלן גרינוולד אח מוסמך

הנקבל

דין וחשבון לפי תקנה 16 לתקנות בריאות העם
(צוות סיעודי במרפאות), התשמ"א-1981

1. הקובלנה

ביום 8.1.2018 הגישה עו"ד שרה שר לב התובעת הראשית ביחידת הדין המשמעת, לשכת היועצת המשפטית, משרד הבריאות, קובלנה למנהל הכללי של משרד הבריאות נגד האח המוסמך ידידיה ג'ד אלן גרינוולד (להלן- הנקבל) מכוח האמור בתקנה 15(1) לתקנות בריאות העם (צוות סיעודי במרפאות), התשמ"א-1981 (להלן – התקנות), בגין התנהגות שאינה הולמת את מקצוע הסיעוד בגין כך שפעל, במרמה ובהתחזות לטיפול רפואי לגיטימי, לשם סיפוק, ביזוי או גירוי מיני בקטין שטרם מלאו לו 16 שנים וזאת ללא הסכמתו החופשית. ביום 9.8.2012, הוגשה נגד הנקבל קובלנה מתוקנת בגין התנהגות שאינה הולמת את מקצוע הסיעוד מכוח האמור בתקנה 15(1) לתקנות, וכן בגין הרשעתו בעבירות שיש עמן קלון או שיש בהן כדי להראות שהוא חסר האחריות הדרושה לעסוק בסיעוד מכוח תקנה 15(4) לתקנות.

זאת לאחר שבעקבות הסדרי טיעון בהליכים פליליים שננקטו נגד הנקבל וגזירת דינו ביום 8.7.2018, הורשע הנקבל בבית המשפט המחוזי בירושלים בפני הרכב פשעים חמורים, על פי הודאתו-

בתפ"ח 46415-12-17 בעבירה של גרם מעשה סדום בקטין מתחת לגיל 16, שלא בהסכמתו החופשית לפי סעיפים 347(ב), 345(ב)(1) ו-350 לחוק העונשין, התשל"ז-1977,

(שתי עבירות), עבירה של גרם מעשה סדום בקטין מתחת לגיל 16 לפי סעיפים 347(א)(1) ו-350 לחוק העונשין (כ-15 עבירות), ועבירה של מעשים מגונים בקטין מתחת לגיל 16 לפי סעיפים 348(ב), 345(ב)(1) לחוק העונשין (שלוש עבירות); ובת"פ 50326-11-17 בעבירה של מעשים מגונים בקטין שטרם מלאו לו 16 שנים, במרמה לגבי מהות המעשה לפי סעיפים 348(ב) ו-345(ב)(1) לחוק העונשין. בגין כל העבירות לעיל נגזרו על הנקבל מאסר בפועל של 7.5 שנים, מאסר מותנה לתקופה של 10 חדשים שלא יעבור עבירה בה הורשע תוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר, ופיצוי למתלוננים.

2. הוועדה

המנהל הכללי של משרד הבריאות מינה אותנו כוועדה שתדון בקובלנה (להלן- הוועדה). הועדה קיימה דיון אחד ביום 6.2.2019 ובו הופיע מטעם הקובלת עו"ד ישראל וינברגר. הנקבל ובא כוחו עו"ד דוד הלוי לא הופיעו בפני הועדה. זאת לאחר שעו"ד לוי הודיע לוועדה ביום 17.12.2018 שהנקבל "לאחר ששקל את הצדדים ועקב שליחתו למאסר ארוך", "מוותר בזאת על זכותו לשימוע ובשל כך לא יגיע לדיון הקבוע ליום 18.12.18" ולפיכך "מבוקש לבטל את זימונו לוועדה", והוא עצמו כפי שמסר בשיחת טלפון עם עו"ד יונתן ברג, מ"מ מנהל ועדות המשמעת, לא מתכוון להופיע לדיון. בהתאם להחלטת הועדה מיום 23.12.2019 הבהיר עו"ד פריד בהודעתו מיום 15.1.2019 כי הוא מייצג את הנקבל, כי מרשו אינו מעוניין להופיע פיזית בדיון ואינו מעוניין שמישהו מטעמו יופיע פיזית בדיון והוועדה רשאית להחליט בעניינו ככל שתחליט, ועל כן גם הוא עצמו לא יגיע לדיון והוועדה רשאית להחליט בעניין הנקבל, מרשו, ככל שתחליט. לאור האמור, קיימה הועדה את הדיון בקובלנה במעמד צד אחד.

3. האירועים ברקע הקובלנה

האירועים ברקע הקובלנה תוארו בפירוט בכתבי האישום המתוקנים ובקליפת אגוז כפי שתואר בגזר דינו של בית המשפט המחוזי: בתפ"ח 46415-12-17 – הנקבל, היה שכנו של המתלונן, יליד 1999, מוכר לנקבל מאז לידתו וגר בסמיכות לו. במספר רב של הזדמנויות, בין השנים 2013 עד לשנת 2015 (כשהמתלונן היה בגילאים כ-13-15), ביצע הנקבל במתלונן עבירות של גרם מעשי סדום ומעשים מגונים בבית הנקבל, כמתואר בפירוט בכתב האישום ובקיצור בגזר הדין. בת"פ 5036-11-17 – הנקבל עבד כאח מוסמך במרפאת קופת חולים בביתר עלית. בשנת 2017 הגיע המתלונן ששבר את ידו, להחלפת תחבושת אלסטית בידו ובמהלך הביקור אליו הגיע לבדו בחודש אוקטובר בעת שהמתלונן היה בן 11 ושמונה חדשים, אמר הנקבל למתלונן לעלות על מיטת המרפאה, אמר שזה לצורך בדיקת היד, ואז הוריד הנקבל את מכנסי המתלונן עד לברכיו, מישש את אשכיו וליטף את אבר מינו מתחת לתחתוניו, באמרו למתלונן ששאל לפשר מעשיו, כי הדבר לטובתו, עוזר לו, נעים לו (למתלונן).

4. ההליך בפני הועדה

כאמור לעיל, בדיון מיום 6.2.2019 הופיע בפני הועדה ב"כ הקובל בלבד, עו"ד ישראל וינברגר, שבראשית דבריו ביקש מהועדה לקבוע כי הנקבל עבר עבירות משמעת בגין התנהגות שאינה הולמת את מקצוע הסיעוד כאמור בתקנה 15(1) לתקנות, ובגין הרשעתו בעבירות שיש עמן קלון או שיש בהן כדי להראות שהוא חסר האחריות הדרושה לעסוק בסיעוד מכוח תקנה 15(4) לתקנות. זאת בשל מקרים חמורים מאד ומתוכננים מראש של פגיעה בקטין ובשל ניצול מעמדו כאח ופגיעה בקטין, תוך כדי עבודתו, עבירות מין חמורות שנדונו בפני הרכב של שלושה שופטים, ואין ספק שיש בהן קלון, ומצביעות על חוסר יכולתו לעסוק בסיעוד, שהוא מקצוע שמטרתו לסעוד חולים ולא לפגוע בהם.

משהחליטה הועדה כי הנקבל עבר עבירות משמעת כאמור, טען עו"ד וינברגר לאמצעי המשמעת.

ב"כ הקובל ציין, כמדובר במקרים חמורים מאד של פגיעה במהות המקצוע, באחד מהם תוך כדי עבודה, כאשר מדובר במקצוע הסיעוד שכל כולו מגע עם מטופלים ועזרה למטופלים. העבירות שעבר הנקבל חמורות מאד, כפי שהדבר גם התבטא בעונש שנגזר עליו בהליך הפלילי, והחומרה צריכה להתבטא גם בהליך המשמעת שמטרתו להרתיע ממעשים כמו אלה שעשה ולשמור על אמון הציבור במקצוע הרפואה, כדי שירגיש מוגן עם פנייתו לקבלת טיפול רפואי.

בהסתמכו על הפסיקה טען עו"ד וינברגר כי התכלית העיקרית של הדין המשמעת היא התדמית הראויה והתפקוד הראוי של השירות, והמקצוע כאשר מדובר במקצועות רפואיים, אמון הציבור במקצוע ושמירה על כבודו והרתעה מהתנהגות שאינה הולמת אותו, כאשר המשקל שיש לייחס לנסיבות העבירה ולנסיבות האישיות של הנאשם פוחת בדין המשמעת, זאת כאמור בעש"מ 5282/98 מ"י נ. תמר כתב ובעש"מ 1928/00 מ"י נ. ברוכין, ולעניין מקצועות רפואיים ע"א 50/91 אדגר סבין נ. שר הבריאות ולע"א 10979/04 ליביו לאור נ. שר הבריאות בהם נקבע כי השיקול המרכזי הוא השיקול של הגנה על האינטרס שיש לציבור בשמירה על רמתו וכבודו של מקצוע הרפואה ועל אמון הציבור ברופאים (כאשר לדבריו הפסיקה לעיל מתיחסת אמנם לרופאים, אך היא חלה על כלל מקצועות הסיעוד).

בהסתמך על האמור ועל מקרים של עבירות דומות שנדונו בועדות המשמעת שהוצגו בפניו (עניין גדי לומלסקי, ד"ר זוקוב, ד"ר חביב), ועל כך שמקרהו של הנקבל חמור עוד יותר משום שמדובר בקטינים (האחד בן 11 ושמונה חדשים והשני בן 13 עד 16), ביקש עו"ד וינברגר כי נמליץ על ביטול רשיונו של הנקבל לצמיתות, אמצעי משמעת שיביא לידי ביטוי את חומרת מעשיו ואת מטרת הדין המשמעת של אימון הציבור במקצוע, כבוד המקצוע והרתעה כללית, על מנת שהציבור ידע כי מגינים עליו.

5. המלצת הועדה

הנקבל עבר עבירות פליליות חמורות, ולא בכדי הועמד לדין בפני הרכב פשעים חמורים בפני בית המשפט המחוזי בירושלים. מסכת בת שלוש שנים של גרם מעשי סדום חוזרים ונשנים בקטין ומעשים מגונים בקטין, החל מגיל 13, קטין שאותו הכיר כל חייו ואשר בטח בו, תוך ניצול ההכרות והקירבה, ושכדברי בית המשפט עשה את מעשיו כשהוא "רקם בקפידה את הרשת בתוכה נלכד א' שהיה קטין כבן מעט למעלה מגיל 13... מתוך רצון לספק את עצמו ומתוך כך בלבד" תוך שהוא "הבין מעשיו וחומרתם", וכן מעשה מגונה בקטין בן 11 ושמונה חדשים שהגיע לנקבל לצורך טיפול רפואי במרפאה של קופת חולים, על גבי מיטת טיפולים במרפאה, מעשים בגינם הורשע בבית המשפט, הם ללא ספק עבירות שיש עמן קלון ויש בהם כדי להראות שהוא חסר האחריות הדרושה לעסוק בסייעוד, והתנהגותו היא בגדר התנהגות שאינה הולמת את מקצוע הסייעוד, התנהגות הפוגעת בתדמיתו ובכבודו של מקצוע הסייעוד ובאמון הציבור בעובדי הסייעוד.

לפיכך מצאה הועדה כי הנקבל עבר עבירות משמעת כאמור בתקנה 15(1) ו-4(4) לתקנות.

לכך התייחס בית המשפט העליון בע"א 10979/04 ליביו לאור נ. שר הבריאות לעיל (פ"ד נט(6) 357) בדברי השופטת פרוקצ'יה בעמ' 364:

"השמירה על טוהר המידות בתחום עיסוק זה איננה מסתכמת בדאגה לתקינות פעולתה של המערכת הרפואית ביחסה לרשויות הציבוריות האחרות,....., ובשמירה על אמון הציבור בה. ניקיון כפיו של העוסק ברפואה וטוהר פעולתה של המערכת הם תנאי הכרחי גם לקיומה של רמה רפואית-מקצועית ראויה המקרינה במישרין על שלום האדם ועל חיי אדם".

לפיכך, השיקול המרכזי כפי שקבע בית המשפט, כפי שיובא להלן, הוא האינטרס שיש לציבור בשמירה על רמתו ועל כבודו של מקצוע הרפואה ועל אמון הציבור ברופאים, ומפני אינטרס זה נסוגות הנסיבות האישיות של הרופא, כדברי השופטת חיות בעמ' 362:

"השיקול המרכזי בהליכים המשמעתיים שבנידון הינו השיקול של הגנה על האינטרס שיש לציבור בשמירה על רמתו ועל כבודו של מקצוע הרפואה ועל אמון הציבור ברופאים....לפיכך נפסק כי בהליכים ממין זה השיקול המרכזי שעל הגורם המחליט לשוות לנגד עיניו הוא אינטרס הציבור, ואילו השיקולים הספציפיים הנוגעים לעבריון המשמעת העומד בפניו הם עניין משני שיש לשקלו, אם בכלל....."

וראו גם ע"א 412/90 משה אליהו (פ"ד מד(4) 422), שבו אמר בית המשפט כי עניינו של הדין המשמעתי במקרים בהם הורשע רופא בעבירה שלא על פי פקודת הרופאים היא בהסקת המסקנה מה ההשלכה, אם בכלל, להרשעה, על עיסוקו של הנידון ועל תפקודו המקצועי, בציינו כי הוראה כאמור לא נקבעה לגבי כל מקצוע אלא רק לגבי המשתתפים למסגרת מקצועית מסוימת בהם נדרשת רמת התנהגות מיוחדת וקפדנית ביותר הנובעת מיעדו של המקצוע וממעמדו החברתי.

וכן גם דבריו של הנשיא ברק בע"א 50/91 אדגר סבין נ. שר הבריאות לעיל (פ"ד מז(1) עמ' 27: "אין לתחום את השיקולים הרלוונטיים בקביעת העונש המשמעתי... יש לנקוט לעניין זה אמת מידה גמישה, אשר תאפשר להביא בחשבון, בכל מקרה ומקרה, גם את חומרת הסכנה הנשקפת לציבור מהישנות מעשיו של רופא, אך גם ערכים, צרכים ואינטרסים לגיטימיים אחרים עליהם באה הענישה המשמעתית-מקצועית להגן. בין אילו ניתן למנות את האינטרס בהתרעה כללית... את הצורך בשמירה על כבוד המקצוע... ואת אמון הציבור במקצוע..."

והאמור לעיל לגבי רופאים נכון לגבי כל העוסקים במקצועות הרפואה.

אין ספק כי התנהגותו של הנקבל פגעה בצורה חמורה במיוחד בכבוד מקצוע הסיעוד ובאמון הציבור בו. מעשיו המיניים החוזרים ונשנים בילד קטן תוך ניצול יחסי קירבה והכרות ביניהם פוגעים בכבוד המקצוע שבו נדרשת רמת התנהגות מיוחדת, והישנות מעשה דומה, לאחר סיום מסכת המעשים הקודמת, והפעם בילד רך שבא לקבל סיוע וטיפול מקצועי, תוך כדי עבודתו של הנקבל כאח מוסמך, בחדר הטיפולים עצמו, כאשר כדברי בית המשפט "ניצל כוחו ומעמדו ביחסיו עם הנפגעים", מצביעה על חומרת הסכנה הנשקפת ממנו לציבור. בנסיבות אלה, בהתחשב באינטרס הציבורי, אנו סבורים כי המסר הנכון לציבור לצורך שמירת האמון במקצוע והמסר של הרתעה לאנשי המקצוע, הוא ביטול רשיונו של הנקבל לעסוק בסיעוד.

נציין למעלה מן הצורך, כי כאמור הנקבל ובא כוחו בחרו שלא להופיע בפנינו, ולפיכך גם לא הובאו בפנינו שיקולים ספציפיים לגבי הנקבל, אותם ניתן לשקול אף כשיקול משני בבואנו להמליץ על אמצעי המשמעת שיש להטיל על הנקבל.

לאור כל האמור לעיל אנו ממליצים לכב' המנכ"ל לבטל את רישומו של הנקבל לעסוק בסיעוד.

ענת כהן אבואב נציגת הסתדרות האחים והאחיות	סימה אזולאי יו"ר	עירית אלטשולר, עו"ד נציגת היועץ המשפטי לממשלה
---	---------------------	---

ידידיה ג'ד אלאן גרינולד אח מוסמך דין וחשבון

